

การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวโสภณเด็ก
ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชน และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

นางชนานุช เหมือนศิริ

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-632-105-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17377225

**A Content Analysis of News on Child Prostitution
in Thai Rath, Matichon and Siam Rath Weekly**

Miss Dhananuch Meankere

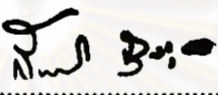
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
For the degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University
1996**

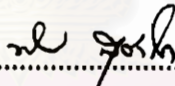
ISBN 974-632-105-6

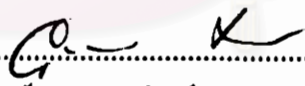
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวโสเภณีเด็กในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชน และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
โดย นางชนานุช เหมือนศิริ
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฤงสูววรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุชาโต)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์)

..... กรรมการ
(ดร. อัลฟอนโซ แด ยวง, เอส.เจ)

ชานนุช เหมือนศิริ : การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวโสเภณีเด็กในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชนและสยามรัฐ
สัปดาห์วิจารณ์ (A Content Analysis of News on Child Prostitution in Thai Rath,
Matichon and Siam Rath Weekly)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 172 หน้า ISBN 974-632-105-6

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาถึงกระบวนการและบทบาทในการนำเสนอข่าวโสเภณีเด็กของสื่อ-
สิ่งพิมพ์ โดยเลือกศึกษาหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับ คือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์มติชน และนิตยสารรายสัปดาห์
1 ฉบับ คือ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2535 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2537 วิเคราะห์ข่าว
ซึ่งเป็นช่วงที่รัฐบาลผสมนำโดยนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศนโยบายป้องกันและปราบปรามโสเภณี
เด็ก

การนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านโสเภณีเด็กของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
และหนังสือพิมพ์มติชน มีความแตกต่างกันไม่มากนัก และพบว่าข่าวสารที่นำเสนอส่วนใหญ่ ปรากฏออกมาในรูป
แบบของข่าวที่รายงานเหตุการณ์ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยนำเสนอติดต่อกันในช่วงระยะเวลาที่มีเหตุการณ์รุนแรง
และเป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจของสังคม สำหรับการนำเสนอในลักษณะบทวิเคราะห์ บทวิจารณ์ การแสดงความ
คิดเห็น ซึ่งจะมีลักษณะที่ให้รายละเอียดและให้ข้อมูลมากกว่านั้น หนังสือพิมพ์มติชนมีเนื้อที่และปริมาณในการนำ
เสนอมากกว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ส่วนสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ซึ่งเป็นนิตยสารรายสัปดาห์เน้นหนักทางด้านการศึกษาวิเคราะห์ข่าว ได้มีการนำ
เสนอข่าวโสเภณีเด็กในลักษณะของการวิเคราะห์วิจารณ์ และการแสดงความคิดเห็นในเรื่องสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น
โดยเน้นที่นโยบายในการป้องกันและปราบปราม อีกทั้งการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
ปัญหานี้ ไม่สอดคล้องกับนโยบายที่รัฐบาลได้ประกาศไว้ เนื่องมาจากมีผลประโยชน์ร่วมกับกระบวนการการค้า
ประเวณีเด็ก

นอกจากนี้ยังพบว่า เนื้อหาที่นำเสนอข่าวโสเภณีเด็กนั้น ส่วนมากจะเป็นข้อมูลตฤติภูมิ ซึ่งนักข่าวได้มา
จากการแถลงข่าวหรือการสัมภาษณ์ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโสเภณีเด็ก

ในด้านแหล่งข่าวหนังสือพิมพ์มีแหล่งข่าวมาจากกลุ่มข้าราชการมากกว่าแหล่งอื่นๆ โดยเฉพาะจากกรม
ตำรวจและกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าเป็นเพราะกรมตำรวจและกรมประชาสัมพันธ์ เป็น
หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลโดยตรงให้มีหน้าที่ในการปราบปรามและหาแนวทางป้องกันปัญหาโสเภณี
เด็ก สำหรับแหล่งข้อมูลจากองค์กรพัฒนาเอกชน ส่วนมากจะเป็นบทวิเคราะห์ บทวิจารณ์ในการทำงานของเจ้า
หน้าที่ ที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายเรื่องโสเภณีเด็กของรัฐบาลได้

ในการวิจัยยังพบอีกว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชน และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ได้นำเสนอข่าวปัญหา
โสเภณีเด็ก มิใช่เพราะความสำคัญของข่าวที่น่าสนใจเพียงอย่างเดียว แต่ยังได้แสดงออกถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อ
มวลชนในการเป็นผู้กำหนดวาระข่าวสาร ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญที่ทำให้ปัญหาโสเภณีเด็กนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์
กันในวงกว้างของสังคมไทย อันเป็นหนทางนำไปสู่การแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจังต่อไป

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน _____
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน _____
ปีการศึกษา 2539 _____

ลายมือชื่อนิติศ ชานนุช เหมือนศิริ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา [ลายมือ]
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

C650454 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : CONTENT ANALYSIS/ CHILD PROSTITUTION/ NEWS

DHANANUCH MEANKERE : A CONTENT ANALYSIS OF NEWS ON CHILD PROSTITUTION IN THAI RATH, MATICHON AND SIAM RATH WEEKLY.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. UBONRAT SIRIYUVASAK, Ph.D. 172 PP., ISBN 974-632-105-6

The purpose of this research is to study the news report on the sexual exploitation of children, so called 'prostitution', in the newspapers. Three papers, Thai Rath, Matichon and Siam Rath Weekly, from November the 2nd 2535 (1992) to October the 31st 2537 (1994) were selected for the content analysis. This was during the ruling of the coalition government of Prime Minister Chuan Leakphai which made it a government policy on the prevention and suppression of child prostitution.

The presentation of the news on the topic under study by Thai Rath and Matichon were quite similar. Most of the news were presented as 'events that happened' and were reported constantly or periodically as long as it was hot news and the public showed interest in them. Regarding the presentation of articles with some analysis or indepth investigation which were more detailed and pertained more data, Matichon proved to have given more space and printed more articles.

As for Siam Rath Weekly, a current affair magazine with indepth analysis news, it presented the news on child prostitution in the manner of analysis and discussion, as well as giving opinions about its problems. It stressed the policy on prevention and suppression of child prostitution, and also the enforcement of law and duties of some of the government officials related to this matter, because it was not in consonance with the promulgated policy of the government, but rather in their self interest of profit making in unlawful cooperation with these involved in the child prostitution process.

It was also found that most of the contents of the news on child prostitution were secondary sources since the journalists had obtained them from press conferences and seminars on the problems of child prostitution.

The sources of the news, hence, were mostly from the group of government officials, particularly from the police department and Social Welfare Department, since both of them had received from the government the special duty of finding ways to solve the problem of child prostitution. Another source of news was from the non governmental organisations, very often in the form of critical articles and research material and documents analysing the performance of officials which were not able to do their duty according to the government policy in solving the child prostitution problem.

The study showed that both Thai Rath and Matichon and Siam Rath Weekly presented the news not only because of the importance of the subject itself, but, in doing so, have played the role of the agenda setter, for which the problem of child prostitution was focused and critically analyzed.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน _____
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน _____
ปีการศึกษา 2539 _____

ลายมือชื่อผู้คิด _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลงได้เพราะได้รับการเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดีจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาโต และบาทหลวงอัลฟอนโซ แด ยวง ที่ให้เกียรติเป็นประธานและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ รวมทั้งยังคอยให้คำแนะนำ ให้แนวทางอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ และพี่น้องที่คอยเป็นห่วงและเป็นกำลังใจให้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลมติชน รวมทั้งเพื่อนๆ โดยเฉพาะคุณรัตนา มัตธิมูระ และบาทหลวง มหาริโซโน โปรโบ ที่คอยช่วยเหลือในการแปลเอกสารข้อมูลให้แก่ผู้วิจัย

และที่สุุดกำลังใจที่ได้จากคู่ชีวิต คุณพัลลภ เหมือนศิริ ที่เป็นแรงบันดาลใจและคอยกระตุ้นเตือนให้ผู้วิจัยเกิดความมุ่งมั่น จนกลายเป็นความพยายามสู่ความสำเร็จในครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ตั้งปณิธานอย่างแน่วแน่ว่าจะนำเอาความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนี้ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับบุคคลรอบข้างและสังคมโดยรวม

ธนาบุช เหมือนศิริ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย _____

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ _____

กิตติกรรมประกาศ _____

บทที่

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา _____ 1
 - วัตถุประสงค์ของการวิจัย _____ 7
 - ปัญหาวินิจฉัย _____ 7
 - ขอบเขตของการวิจัย _____ 7
 - นิยามศัพท์ _____ 8
 - ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ _____ 9

2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง _____ 10
 - แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิจัย : โสภณเด็ก _____ 10
 - การแก้ไขปัญหาค่าที่ผ่านมา _____ 14
 - แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการวิจัย _____ 16
 - งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง _____ 18

3. ระเบียบวิธีวิจัย _____ 20
 - การรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการในการนำเสนอเนื้อหาเรื่องโสภณเด็ก _____ 20
 - การรวบรวมข้อมูลด้านเนื้อหาในการนำเสนอเรื่องโสภณเด็ก _____ 21
 - การวิเคราะห์ข้อมูล _____ 23
 - การนำเสนอข้อมูล _____ 25

4. มุมมองเกี่ยวกับปัญหาโสภณเด็กและแนวการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าที่ผ่านมา _____ 26
 - การดำเนินการแก้ไขและป้องกันปัญหาค่าที่ผ่านมา _____ 26
 - รัฐบาล _____ 27
 - ข้าราชการ _____ 30
 - คณะกรรมการส่งเสริมและประสานสตรีแห่งชาติ _____ 31
 - กรมประชาสัมพันธ์ _____ 35
 - กรมตำรวจ _____ 37
 - องค์การพัฒนาเอกชน _____ 38

5.	กระบวนการนำเสนอข่าวโสเภณีเด็ก _____	43
	- วัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์กับกระบวนการคัดเลือกข่าว _____	43
	- หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ _____	43
	- หนังสือพิมพ์มติชน _____	47
	- หนังสือพิมพ์สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ _____	49
	- ทักษะของบรรณาธิการต่อการนำเสนอข่าวโสเภณีเด็ก _____	53
	- ด้านวัตถุประสงค์ในการเสนอข่าวโสเภณีเด็ก _____	54
	- แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการผลิตข่าว _____	55
	- ประเด็นหลักที่เน้นในการเสนอข่าวโสเภณีเด็ก _____	56
	- กลุ่มเป้าหมายในการเสนอข่าวโสเภณีเด็ก _____	57
	- ทักษะคิดและมุมมองต่อปัญหาโสเภณีเด็ก _____	59
	- ความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาโสเภณีเด็ก _____	60
	- ใครควรเป็นผู้เข้ามาแก้ไขปัญหา _____	61
	- สื่อมวลชนมีบทบาทในการช่วยแก้ไขปัญหามากน้อยเพียงใด _____	62
6.	การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวโสเภณีเด็กหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ _____	64
	- เนื้อหาประเภทข่าว _____	65
	- การวิเคราะห์เนื้อหาตามสาระที่นำเสนอ _____	80
	- การวิเคราะห์ข่าวผู้ที่ตกเป็นข่าวและแหล่งข่าวของเนื้อหา _____	81
	- เนื้อหาประเภทรายงานข่าวและสกู๊ป _____	82
	- การวิเคราะห์เนื้อหาตามสาระที่นำเสนอ _____	86
	- การวิเคราะห์ข่าวผู้ที่ตกเป็นข่าวและแหล่งข่าวของเนื้อหา _____	87
	- เนื้อหาประเภทบทความ _____	88
	- การวิเคราะห์เนื้อหาตามสาระที่นำเสนอ _____	90
	- การวิเคราะห์ข่าวผู้ที่ตกเป็นข่าวและแหล่งข่าวของเนื้อหา _____	90
	- เนื้อหาประเภทคอลัมน์ประจำ _____	90
	- การวิเคราะห์เนื้อหาตามสาระที่นำเสนอ _____	94
	- การวิเคราะห์ข่าวผู้ที่ตกเป็นข่าวและแหล่งข่าวของเนื้อหา _____	95
7.	การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวโสเภณีเด็กหนังสือพิมพ์มติชน _____	98
	- เนื้อหาประเภทข่าว _____	99
	- การวิเคราะห์เนื้อหาตามสาระที่นำเสนอ _____	116
	- การวิเคราะห์ข่าวผู้ที่ตกเป็นข่าวและแหล่งข่าวของเนื้อหา _____	117

- เนื้อหาประเภทรายงานข่าวและสกู๊ป	118
- การวิเคราะห์เนื้อหาตามสาระที่นำเสนอ	123
- การวิเคราะห์ข่าวผู้ที่ตกเป็นข่าวและแหล่งข่าวของเนื้อหา	123
- เนื้อหาประเภทบทบรรณาธิการ	124
- การจำแนกข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	126
- การวิเคราะห์ข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	126
- เนื้อหาประเภทบทความ	126
- การจำแนกข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	133
- การวิเคราะห์ข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	133
- เนื้อหาประเภทคอลัมน์ประจำ	134
- การจำแนกข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	136
- การวิเคราะห์ข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	136
8. การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวโสภณเด็กสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์	138
- เนื้อหาประเภทรายงานข่าว	139
- การจำแนกข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	143
- การวิเคราะห์ข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	143
- เนื้อหาประเภทบทความ	144
- การจำแนกข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	147
- การวิเคราะห์ข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	147
- เนื้อหาประเภทคอลัมน์ประจำ	148
- การจำแนกข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	153
- การวิเคราะห์ข่าวโสภณเด็กตามสาระที่นำเสนอ	153
9. สรุปอภิปรายผลและเสนอแนะ	156

รายการอ้างอิง _____

ประวัติผู้เขียน _____

สารบัญญัตินาม

- ตารางสรุปการสัมภาษณ์ เรื่องวัตถุประสงค์ในการเสนอข่าวโสเภณีเด็ก _____	54
- ตารางสรุปการสัมภาษณ์ เรื่องแหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการผลิตข่าวโสเภณีเด็ก _____	55
- ตารางสรุปการสัมภาษณ์ เรื่องประเด็นหลักที่เน้นในการเสนอข่าวโสเภณีเด็ก _____	56
- ตารางสรุปการสัมภาษณ์ เรื่องกลุ่มเป้าหมายในการเสนอข่าวโสเภณีเด็ก _____	57
- ตารางสรุปการสัมภาษณ์ เรื่องทัศนคติและมุมมองต่อปัญหาโสเภณีเด็ก _____	58
- ตารางสรุปการสัมภาษณ์ เรื่องความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาโสเภณีเด็ก _____	60
- ตารางสรุปการสัมภาษณ์ เรื่องใครควรเป็นผู้เข้ามาแก้ไขปัญหาโสเภณีเด็ก _____	61
- ตารางสรุปการสัมภาษณ์ เรื่องสื่อมวลชนควรมีบทบาทในการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหามากน้อยเพียงใด _____	62
- ตารางการจำแนกข่าวโสเภณีเด็ก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ _____	66
- ตารางจำแนกรายงานและสื่อกับข่าวโสเภณีเด็ก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ _____	83
- ตารางจำแนกบทความโสเภณีเด็ก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ _____	89
- ตารางจำแนกคอลัมน์ประจำโสเภณีเด็ก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ _____	91
- ตารางจำแนกข่าวโสเภณีเด็ก หนังสือพิมพ์มติชน _____	100
- ตารางจำแนกรายงานข่าวโสเภณีเด็ก หนังสือพิมพ์มติชน _____	119
- ตารางจำแนกบทบรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์มติชน _____	125
- ตารางจำแนกบทความโสเภณีเด็ก หนังสือพิมพ์มติชน _____	127
- ตารางจำแนกคอลัมน์ประจำโสเภณีเด็ก หนังสือพิมพ์มติชน _____	135
- ตารางจำแนกรายงานข่าวโสเภณีเด็ก สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ _____	140
- ตารางจำแนกบทความโสเภณีเด็ก สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ _____	145
- ตารางจำแนกคอลัมน์ประจำโสเภณีเด็ก สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ _____	149
- ตารางแสดงรูปแบบการนำเสนอหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์มติชน และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ _____	156
- ตารางสรุปสาระที่นำเสนอหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์มติชน และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ _____	159
- ตารางสรุปแหล่งข่าวและผู้ที่ถูกเป็นข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์มติชน และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ _____	163